

FOKUS

SPRÅKLYDSANGER MED OPPGAVER

FOKUS B BOKSTAVLØSE LYDER

LESEKURS B STAVSKRIFT

Lydsekvensene t-η og d-η med nasal uttale

Toril Karstad

NASAL t-ŋ-SEKVENNS MED RTN/RTEN

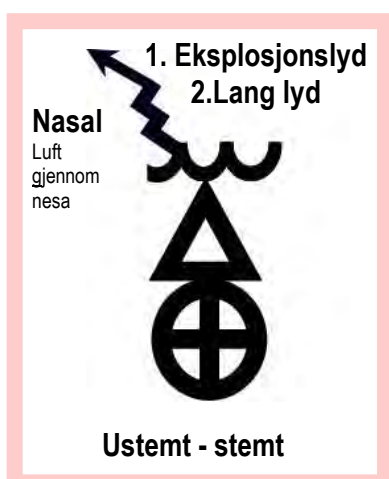
Nasal t-ŋ-lyd-vers: sang nr. 57

Tekst: Toril Karstad, mel.: C Schytte Jensen, Vokal: Andrea Knudsen, 4.kl.,
komp og opptak: Øyvind Åge Berg, illustrasjon: Lydia Madeleine Popkema 9.kl.

Lars drog til Horten
med portner Jon,
herr Morten Hartner
og gartner Trond.
Hartner besvimte,
det svartnet, ja.
Klokka hans fortnet,
det var'ke bra.
Furtne ble Trond
og portner Jon.
Turen ble jo kortnet.
Dagen ble vond.

Talesymbol lydgruppa:

Oppgave 1: Lytt til opptaket, og prøv å lære sangen.

Oppgave 2: Se på talesymbolet. Si «t-ŋ» og kjenn etter uttalen. Forklar for noen hvordan du lager lydgruppa med taleorganene.

Oppgave 3: Sett ring rundt alle rtn/rten i sangen, og si «t-ŋ».

Oppgave 4: Les sangteksten.

Bokstavsekvensene rtn og rten uttales t-ŋ – men t-lyden blir nasal og kommer ut av nesa sammen med den nasale ŋ-lyden.

Strek under stum bokstav = minus lyd

Oppgave 5a: Finn lydsekvensen t-η skrevet med symbolet rtn.

Si lyden mens du tegner ring rundt symbolet (bokstavgruppa).

bgreifædrtnauvlmairtnntupaupøeiubystpaurtnmeivd
ejæjfvhrtnspgrtnaudgævmrtnntuypaufeirtnstpauej
vhrtnspgautdgrtrtnaikvdauvaifekøiøubrtnndvejæjfrtnj
spgautdgtynvkrtnntupauprtnlkøubystpldrtnspgyaumi
krtnbgråkvyeirtntuøpirtnubyaistrtnaujaiærtnågmrt
vdiejfvhrtnspgautyaubgråkvrtntupauplkøfeirtnbyg
emejaiæjfvhaubgråkdaurtnmrtntuvpiaustpæfvhrtni
sprtngaiuyøeifædauveimrtnntupaueubaiyrtnistpauiv
rtndeiæjferntvjhrtnaubgråaikvyeifædrtnmrtntuprtnl
kinrtneiøubpaurtnæågrtnvdiiejpgrtnilmærtnåoeaknf

Jeg fant _____ stykker.

Oppgave 5b: Finn lyden t-η skrevet med symbolet rten.

Si lyden mens du tegner ring rundt symbolet (bokstavgruppa).

bgreifædrtenauvmairtentupaupøeiubystpaukrtenmeivdej
æjfvhrtenspgrtenaudgævmrtenuypaujfeirtenstpauæjfvh
srtenspgaudgtrtenaikvdauvaifekøiøuibrtendvejæjfvhrten
spgaudgtynvkairtentupauprtenlkøubystpdrtenspgyarteni
bgråkvyeirtentuøpirtenubyaistrtenaujaiærtenågimertenvd
ejfvhrtenspgautyaubgråkvrtentupauplkøfeirtenbygmeja
iæjfvhaubgråkdaurtenmrtentuvpaustpæfvhrtenisprtenga
uyøeifædauveimrtentuipauøubaiyrtenstpauvrtendeiæjfel
rtenvhrtenaubgråaikvyeifædrtenmrtentuprtenlkrteneiøub
paurtenæågrtenvdiejppgrtenilmærteniåoeaknmhjfvnøivlnr

Jeg fant _____ stykker.

Oppgave 6a: Skriv t-η-ord med symbolet rtn.

gartner

gartneri

portner

Kort å-lyd:

kortne

partner

svartne

Oppgave 6b: Skriv t-η-ord med symbolet rtn.

furtne

Kort æ-lyd:

snertne

snurtne

fortne

Kort æ-lyd:

bevertning

oppvartning

Oppgave 6c: Skriv t-η-ord med symbolet rten.

brten

strten

prten

frten

frten

prten

Oppgave 6d: Skriv t-η-ord med symbolet rten.

arten

snrten

Kort æ-lyd:

erten

Kort æ-lyd:

stjrten

Kort æ-lyd:

snrten

Kort æ-lyd:

vrten

Strek under stum bokstav = minus lyd

Oppgave 7a: Skriv t-η-ord med symbolet rtn i stavskrift.

gartner

gartneri

portner

Kort å-lyd:

kortne

partner

Oppgave 7b: Skriv t-η-ord med symbolet rtn i stavskrift.

swartne

Kort æ-lyd:

snertne

furtne

snurtne

fortne

Kort æ-lyd:

bevertning

oppwartning

Oppgave 7c: Skriv t-η-ord med symbolet rten i stavskrift.

barten

starten

parten

farten

furten

porten

Oppgave 7d: Skriv t-η-ord med symbolet rten i stavskrift.

arten

snurten

Kort æ-lyd:

erten

Kort æ-lyd:

stjerten

Kort æ-lyd:

snerten

Kort æ-lyd:

verten

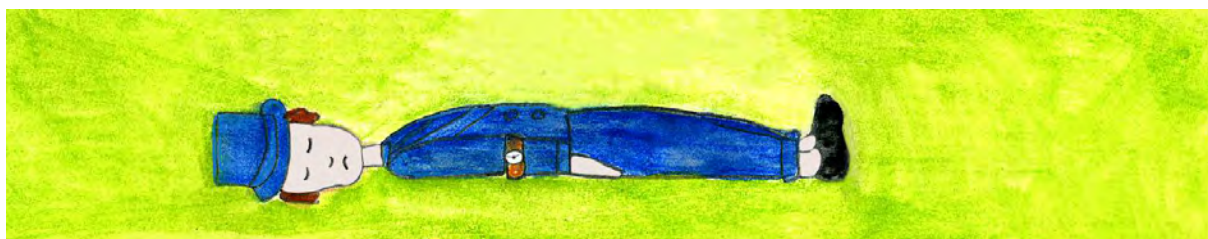
Strek under stum bokstav = minus lyd

Oppgave 8: Dele i stavelser og telle språklyder i t-η-vers.

- Sett prikk under alle vokaler og strek under diftongene.
Hver prikk eller strek markerer en stavelse.
- Tegn stavelsesbuer under hvert ord.
- Skriv antall **språklyder**, rett over hvert ord. Eksempler: Ordet *Horten* har 6 bokstaver, men bare 4 språklyder i noen dialekter siden rten er to lyder, t-η. Men når du sier t-η, føles det som én lyd siden lufta i t kommer ut gjennom nesa sammen med η.

PS: Hvis du snakker vestlands- eller sørlandsdialekt, sier du antagelig r-lyd + t-n lyd. Da blir det fem lyder i ordet. Stryk i tilfelle over 4-tallet og skriv 5. I denne oppgaven skal du skrive det antallet som passer til talespråket ditt. Du må også skrive et firetall over navnet Lars hvis du uttaler r + s.

3   3   3   4
Lars   drog   til   Horten
med portner Jon,
herr Morten Hartner
og gartner Trond.
Hartner besvimte,
det svartnet, ja.
Klokka hans forntnet,
det var'ke bra.
Furtne ble Trond
og portner Jon.
Turen ble jo kortnet.

Til pedagogen: Vi deler ikke stavelser opp etter vanlige delingsregler, men sørger for at bokstaver som representerer én språklyd, havner i samme gruppe. Siden lærer vi elevene vanlige delingsregler ved bindestrek.

Oppgave 9a: Les ord med t-n skrevet med rtn.

1

gartner
gartneri
svartne
furtne

2

kortne
körtne
fortne
snurtne sure

3

partner
partnere
partnerskap
portner

4

svartnet
snertne elegante
bevertning
oppvartning

Skeptical Science *

Tony Hisgett from Birmingham, UK - Doorman Raffles, CC BY 2.0 <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=64147173>

Oyvind Martinsen, Fokus ©

Oppgave 9b: Les ord med t-n skrevet med rtn.

1

fjorten
snurten
farten
erten
ertene
verten
hjorten
hjortene
myrten

2

lorten
vorten
vortene
styrten
starten
terten kaka
tertene
florten
flørtende

3

vertene
fjerten
porten
parten
sorten
kortene
ørten utallige
stjerten
snerten

4

sortene
hjertene
ertende
smertene
styrrende
eplekart
ørten gang
hurten
sturten

Jeg leste lekser for ørtende gang = for n-te gang
= jeg vet ikke for hvilken gang, men det var mange!

Snerten = elegant / Kai rev av fjøsklærne i hurten og sturten
kjekk / smart / lekker / fin = i hui og hast = i rasende fart

P-J Redouté, Rawpixel.com

George Barbier, Rawpixel.com

Oyvind Martinsen, Fokus ©

Oyvind Martinsen, Fokus ©

*https://commons.wikimedia.org/wiki/File:CrankyUncle,_Falsche_Ausgewogenheit,_Deutsch,_Skeptical_Science.jpg#/media/File:CrankyUncle,_Falsche_Ausgewogenheit,_Deutsch,_Skeptical_Science.jpg

Strek under stum bokstav = minus lyd

Oppgave 10: Klipp ut en setning, del opp i ord og pusle. Klipp i bokstaver og pusle sammen. Skriv teksten på konvolutt, og putt brikkene i konvolutten.

Lars drog til
Horten med
portner Jon,
herr Morten
Hartner og
gartner Trond.

Hartner
besvimte, det
svartnet, ja.

**Klokka hans
fortnet, det
var'ke bra.**

**Furtne ble Trond
og portner Jon.
Turen ble jo
kortnet.
Dagen ble vond.**

Oppgave 11: Skriv t-η-verset med stavskrift. Se etter forskriften.

Lars drog til Horten med portner Jon,
herr Morten Hartner og gartner Trond.
Hartner besvimte, det svartnet, ja.
Klokka hans fortnet, det var'ke bra.
Furtne ble Trond
og portner Jon.
Turen ble jo kortnet. Dagen ble vond.

Oppgave 12: Fullfør fortellingen.

Ta en titt på bildet over. Les innledningen på historien, og fullfør fortellingen.
Velg ut minst fire ord fra oppgave 9, og flett dem inn i historien. Lag overskrift.

De hodesmertene Morten fikk etter besvimmel^{te}n, gjorde starten på tilbaketur^{en} krevende. Lars var sint på portner Jon og gartner Trond, der han støttet Morten langs stien. Det var ikke riktig av dem å bli furtne fordi Morten hadde besvimt for ørtende gang. Morten kunne ikke noe for at det svartnet så lett for øynene hans.

«Du, Morten», sa Trond etter ei stund. «Det var dumt av oss å bli snurtne! Det gjør ikke noe at turen ble kortnet! Nå setter vi oss og spiser tertene som Liv sendte med meg!»

Strek under stum bokstav = minus lyd

Oppgave 13a: Løs rebusen. Bytt ut talesymboler og store bokstaver med små bokstaver. Les setningen.

NB: To ruter under talesymbolet betyr dobbel konsonant. Dobbelt rute betyr bokstavgruppe.
Alle setninger og navn skal starte med stor bokstav. Sett riktig tegn til slutt.

1

Stum T						ŋ-lyd			Å-lyd										
⌚	E	<u>T</u>	⌚	⌚	A	⌚	⌚	E	⌚	O	⌚	⌚	Ø	Y	⌚	E	⌚	E	.
		<u>t</u>						<u>n</u>			<u>o</u>								

2

Stum T			Æ-lyd			Stum E			ŋ-lyd			ŋ-lyd						
U	⌚	E	<u>T</u>	⌚	I	⌚	⌚	E	⌚	E	⌚	⌚	O	⌚	⌚	E	⌚	.
			<u>t</u>					<u>e</u>								<u>n</u>		

3

I-lyd						ŋ-lyd			Å-lyd			Stum G			ŋ-lyd			
⌚	<u>E</u>	⌚	⌚	E	⌚	⌚	U	⌚	⌚	E	<u>O</u>	<u>G</u>	⌚	U	⌚	⌚	E	.
	<u>e</u>									<u>n</u>		<u>o</u>	<u>g</u>				<u>n</u>	

4

			ŋ-lyd						ŋ-lyd			Stum T							
⌚	⌚	I	⌚	A	⌚	⌚	E	⌚	I	⌚	A	⌚	⌚	E	⌚	I	E	<u>T</u>	!
							<u>n</u>							<u>n</u>				<u>t</u>	

5

Stum T						Stum D			Æ-lyd			ŋ-lyd				
⌚	E	<u>T</u>	⌚	A	⌚	⌚	O	<u>D</u>	⌚	E	⌚	E	⌚	I	⌚	.
		<u>t</u>						<u>d</u>				<u>e</u>			<u>n</u>	

6

						Stum E			ŋ-lyd			Æ-lyd			Stum E			ŋ-lyd		
⌚	E	⌚	I	⌚	E	⌚	⌚	O	⌚	E	⌚	⌚	E	⌚	E	⌚	E	⌚	E	!
											<u>n</u>								<u>n</u>	

Feit O har å-lyd, feit E har æ-lyd, feit N har ŋ-lyd. Strek under stum bokstav = minus lyd.

Oppgave 13b: Løs rebusen. Bytt ut talesymboler og store bokstaver med små bokstaver med små bokstaver. Les setningen.

NB: To ruter under talesymbolet betyr dobbel konsonant. Dobbelt rute betyr bokstavgruppe.
Alle setninger og navn skal starte med stor bokstav. Sett riktig tegn til slutt.

1

	I-lyd		Å-lyd				Stum E	ŋ-lyd	Å-lyd	Stum G			Stum E	ŋ-lyd			
	☞	E	☞	O	☞		☞	E	☞	OG	☞	☞	U	☞	E	☞	.
		e		o				n		o					n		

2

	Å-lyd		Stum E	ŋ-lyd				Æ-lyd		Stum E	ŋ-lyd		
	☞	O	☞	E	☞	☞		☞	A	☞	E	☞	.
		o		n					e		n		

3

		Stum E	ŋ-lyd		Stum D		Stum E	ŋ-lyd									
	☞	E	☞	A	☞	☞	O	☞	E	☞	ED	☞	O	☞	E	☞	!
							n				d				n		

4

	Æ-lyd		Stum E	ŋ-lyd	Å-lyd	Stum G		Stum E	ŋ-lyd											
	E	☞	E	☞	E	☞	OG	☞	Y	☞	E	☞	E	☞	A	☞	☞	☞	O	.
	E		n		o		g				n									

5

			Stum E	ŋ-lyd					Stum E	ŋ-lyd										
		☞	☞	A	☞	E	☞	☞	A	☞	☞		☞	☞	O	☞	E	☞	.	
						n													n	

6

	Stum H		Stum E	ŋ-lyd	Å-lyd		Stum E	ŋ-lyd	Stum D										
	H	☞	O	☞	E	☞	E	☞	☞	☞	Y	☞	E	☞	D	☞	E	.	
	H				n										n		d		

Feit O har å-lyd, feit E har æ-lyd, feit N har ŋ-lyd. Strek under stum bokstav = minus lyd.

Oppgave 14: Fyll inn det som mangler i verset, uten å se etter teksten.

Lars drog til Ho_____

med po_____ Jon,

herr Mo_____ Ha_____

og ga_____ Trond.

H_____ besvimte,

det sv_____, ja.

Klokka hans fo_____t,

det var'ke bra.

Fu_____ ble Trond

og po_____ Jon.

Turen ble jo ko_____.

Dagen ble vond.

Oppgave 15a: Bøy substantivene i t-η-verset.

<i>Ubestemt form entall (en, ei, et)</i>	<i>Bestemt form entall (den, det)</i>	<i>Ubestemt form flertall (flere)</i>	<i>Bestemt form flertall (de)</i>
(en) portner			
(en) gartner			
	klokka		
	turen		
	dagen		

Oppgave 15b: Bøy verbene i t-η-verset.

Å skje	Det skjer nå	Det skjedde	Det har skjedd	Det hadde skjedd
<i>Infinitiv</i>	<i>Presens</i>	<i>Preteritum</i>	<i>Perfektum</i>	<i>Preteritum perfektum</i>
		drog		
		besvimte		
		svartnet		
		fortnet		
		var		
		ble		

Oppgave 16: Les t-η-ord og ord fra andre fokus. Pass på å skille mellom skj/sj og kj/k! Husk at de er forskjellige lyder!

1	2	3	4
gartner	kirurgi	tjeldene	sløvhet
tjuéfem	gangfelt	blinkende	kirkegang
kjørende	vedskjul	oppvartning	førstemann
forretning	kikhoste	skitne	avsetning
modnes	størsteparten	bussjåfør	slakterbutikk
morsom	slitenhet	redningen	fortne
partner	kjæledegge	kjæresten	fatning
barndom	bursdagsfeiring	snertne	ferdiglaget
retningen	lausbikkje	lortete	klokkekiming
sjimpanser	svartne	ladning	røykvarsler
feiekost	beretning	kjolestoff	slafsing
portner	gretne	skogstjern	nabokirke
nordlysnatt	tjueåttende	sultne	børseløp
tangklase	budne	innsjekking	utsjekking
kjekkas	gardinstang	furtne	gartneren
tankegang	kildesørring	kyndighet	kjøretillatelse
kinesisk	gardinstang	bevertning	tjuvtitte
beskjeden	kjøkkentrapp	havørn	letne
kjempeflott	bøyning	nisseskjegg	hvetekimer
kortne	tenkepause	plankekjøring	lodne
tunghørt	ladning	fortauskant	granskau
forstyrrelse	partnere	vitnene	avslutning
rustnende	kjerringråd	snurtne	tjuvstart
kjennetegn	kioskvindu	sengetøy	innretning
tøyremse	tjuseks	barnåler	kinamat
partner	besetningen	råtne	slipstvang
slavedriver	storslegga	tjuesju	tetne
kartbok	ledning	underskjørt	bevertning
brosjyre	svartne	overkjeven	ridning

Feit O har å-lyd, feit E har æ-lyd, feit G har k-lyd, feit S har f-lyd, feit U har o-lyd. Strek under stum bokstav = minus lyd.

Til pedagogen: Ramsene kan leses på skolen eller hjemme, som repetert lesing. Man kan ha ei ramse per dag. De kan også benyttes sammen med bokstav-/bokstavgruppekort, for å holde ved like de fenomenene man har øvd på tidligere. Ved undervisning individuelt og i grupper, kan lærer diktere fra ramsene, og elevene skriver ordene med bokstavkort. I hel klasse med stasjonsundervisning, kan barna på bokstaveskestasjonen diktere hverandre ord to og to eller tre og tre. Etter for eksempel fem ord bytter man rolle, så alle får skrevet. Eleven som dikterer, farger ordet han har diktert, med lys farge. Slik vet gruppa hvor langt de er kommet til neste økt.

NASAL d-η-SEKVENNS MED RDN/RDEN

Før vi forlater dette fokuset, må vi tenke litt på parsekvensen til t-η: d-η. Tungespissen plasseres som for RD og RN (likedan), man lukker for luftstrømmen og slipper lufta brått gjennom nesa. I noen dialekter uttales rd-n i ordene *ordne* og *ordnede* med denne sekvensen av bakgomlyder. Vanligvis skrives lydsekvensen d-η med *rden*.

Artikulasjonssymbolet er som for t-η bortsett fra stemmebåndsymbolet. Her er begge lydene i lydsekvensen stemte, både d og η. Det er ikke noen sang til dette fokuset, men det er viktig å kjenne til dette fenomenet og hvordan det skrives. Bortsett fra i to ord er det en stum E mellom RD og N.

Drillgardistene i garden drillet i ordnede rekker

Oppgave 17: Les ord med d-η.

1 å-lyd med o

ordne
ordnede
orden

2

ordning
garden
ferden

3

byrden
varden
hyrden

4 å-lyd med o

borden
horden flokken
hjorden

med

Johannes Senn, foto Nasjonalmuseet ved Ina Wesenberg, CC-BY

hyrden = gjeteren, hjorden = husdyrflokken

Dreamstime.com

Oppgave 18: Finn lydsekvensen d-η skrevet med symbolet rden.

Si lyden mens du tegner ring rundt symbolet (bokstavgruppa).

bgråkvyeifædrdenauvmngrdentupaipkøfeioubystpaiæågm
deneivdejæjfvhrdenspgaudgtyaibgråkvyeifædauvmrdenlgrd
entupaipkøfeioubyrdenstpaiæågmeivdejæjfvhrdenspgaudg
tyaibrdengråkvyeifædauvngrdentupaipkøfeioulibystpaiæåg
meirdenvdejæjfvhrdenspgaudgtyaibgrårdenkvyeifædauvmn
rdengrdenupaipkøfeioubystpaiæågmeivjdrdenejæjfvrdens
pgaudgtyairdenbgråkvyeifædauvmngrdentupaipkøfeior
ubystpaiæardenågmerdenivdejæjfvhrdenspgaudgyøtyaibgrå
kvyeifædauvmngrdentupaipkøfeioubystpaiæågmeivdejæjfv
hrdenspgaudgtyaibgråkvyeifædaurdenivmngrentupaipkøf
eiouyøbystpaiæågmeivdejæjfvhrdenspgaurdenidgtyaibgrå
vyrdenifædauvmngrdentupaipkøfeioubyrdenstpaiæågmeiv
rdendejæjfvhrdenspgaudgtyaibgrårdenkvyeifædauvrdenmn
grdentupaipkøfeioubyairdenæågmeivdejæjfvhrdensprden

Jeg fant _____ stykker.

Øyvind Martinsen, © Fokus

Hyrden tok sauene og kuene med til setra på våren og passet hjorden (dyreflokken) der hele sommeren.

Oppgave 19: Skriv d-η-ord med bokstavrekka rden.

garden

Kort å-lyd:

orden

Kort æ-lyd:

ferden

varden

byrden

hyrden

Kort å-lyd:

borden

Kort å-lyd:

hjorden

Kort å-lyd:

horden

NB: Det er ikke alle mennesker med bakgomlyder som uttaler RDN/RDEN-ord med **d-η**. Og noen uttaler det sånn i enkelte ord, men ikke i andre. Noen sier gar-den, andre sier gar-dn, og noen sier ga**d-η** når de snakker om Kongens garde. Noen sier fer-den eller fer-dn, mens andre sier fe**d-η**. På samme måte er det med verden, orden og alle de andre ordene i rekka ovenfor.

Det er for så vidt det samme med t-η-sekvensen: Noen uttaler e-en i ord som Horten og Morten. Også bruk av d-lyden varierer: Noen sier Gar-dermoen, andre sier Ga**d**ermoen. Det er meningen at vi skal fortsette å snakke slik vi snakker! Men hvis vi uttaler slike sammensatte lyder, er det greit å vite hvordan de skrives. Det er det som er hensikten også med dette fokuset.

Strek under stum bokstav = minus lyd

Oppgave 20: Skriv d-η-ord med bokstavrekka rden i stavskrift.

garden

orden

ferden

horden

byrden

hyrden

borden

hjorden

varden

Toril Karstad ©

Strek under stum bokstav = minus lyd

Oppgave 21: Løs rebusen. Bytt ut talesymboler og store bokstaver med små bokstaver med små bokstaver. Les setningen.

NB: To ruter under talesymbolet betyr dobbel konsonant. Dobbelt rute betyr bokstavgruppe.
Alle setninger og navn skal starte med stor bokstav. Sett riktig tegn til slutt.

1

	I-lyd						Å-lyd		ŋ-lyd											
	Ⓢ E	Ⓢ Ⓢ	I	Ⓢ E	Ⓢ	I O	Ⓢ	Ⓢ E	Ⓢ E	Ⓢ A	Ⓢ E	Ⓢ								
	e						o		n											

2

						Stum E ŋ-lyd	Å-lyd		ŋ-lyd				Stum E ŋ-lyd							
	Ⓢ	A U E	Ⓢ	Y	Ⓢ	E	Ⓢ O	Ⓢ	Ⓢ E	Ⓢ	Ⓢ A	Ⓢ	E	Ⓢ						
							n o		n											

3

						Stum E ŋ-lyd	Å-lyd													
	Ⓢ	I	Ⓢ	Å	Ⓢ	A	Ⓢ E	Ⓢ	Ⓢ	O	Ⓢ	Ⓢ	I	Ⓢ	Ⓢ	I	Ⓢ			
							n			o										

4

	I-lyd	Å-lyd	Stum D	Å-lyd		Stum E ŋ-lyd	Stum H	Å-lyd	Stum E ŋ-lyd										
	Ⓢ E	Ⓢ	O	Ⓢ	D	Ⓢ	O	Ⓢ	E	Ⓢ	Ⓢ	Å	H	Ⓢ	O	Ⓢ	E	Ⓢ	
	e		o		d		o			n			h		o				n

5

	Å-lyd		Stum E ŋ-lyd					Å-lyd	ŋ-lyd										
	Ⓢ	O	Ⓢ	E	Ⓢ	E	Ⓢ	A	Ⓢ	Ⓢ	I	Ⓢ	Ⓢ	O	Ⓢ	Ⓢ	E	Ⓢ	E
		o												o					

6

	Å-lyd		Stum E ŋ-lyd	Å-lyd	ŋ-lyd														
	Ⓢ	Å	Ⓢ	O	Ⓢ	E	Ⓢ	I	O	Ⓢ	Ⓢ	E	Ⓢ	E	Ⓢ	A	Ⓢ	E	Ⓢ
				o					o										

Feit O har å-lyd, feit E har æ-lyd, feit N har ŋ-lyd. Strek under stum bokstav = minus lyd.

Nå er vi ferdige med *Fokus B, bokstavløse lyder*. Velkommen til å følge med i neste runde!

BYRDEN ER TUNG

Den kgl. Porcelainsfabrik, foto Frode Larsen, Nasjonalmuseet, CC-BY

HELE HORDEN KJØRTE PÅ ETT PAR SKI!

Wilhelm Larsen, Nasjonalbiblioteket, Wikimedia Commons, CC0 N.W.D. & S.

bre <u>d</u> ere	ty <u>n</u> ere	tr <u>i</u> stest
finere	vakrere	trøttest
gl <u>a</u> dere	varmere	ty <u>n</u> est
hø <u>y</u> ere	bre <u>d</u> est	vakrest
kal <u>d</u> ere	finest	varmest
kje <u>k</u> kere	gl <u>a</u> dest	bre <u>d</u> este
kjøl <u>i</u> gere	kal <u>d</u> est	fineste
klarere	klarest	gl <u>a</u> deste
kortere	kortest	gråeste
lavere	lavest	kal <u>d</u> este
lunere	lunest	klareste
lysere	mørkest	korteste
mørkere	penest	laveste
penere	raskest	luneste
raskere	reinst	mørkeste
reiner	ru <u>n</u> d <u>e</u> st	peneste
runder	seinst	raskeste
seiner	slemmest	reinste
smalere	smalest	ru <u>n</u> d <u>e</u> ste
snillere	snillest	seinste
sterkere	sterkest	slemmeste
styggere	styggest	
svakere	svakest	
tid <u>i</u> gere	tjukest	

